

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

SLISSE BOUWT

Een blijspel in drie bedrijven

door

Jeroom Verten & Jos Gevers

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2015
Nr.937

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIJFTIEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
www.sabam.be

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie
www.stichtingbredero.nl

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *SLISSE BOUWT* op te voeren moet de naam van de auteurs *Jerom Verten & Jos Gevers* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen. De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

© 1960 Toneelfonds J. Janssens
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

P E R S O N E N:

SLISSE.
 CESAR.
 MELANIE.
 TINNEKE.
 RIK.
 JAN.
 VALERIE.
 SUZETTE.
 MADAME FLOUR.
 MIJNHEER FLOUR.
 JOE.
 FAKTEUR.
 ARCHITEKT.
 AANNEMER.
 MAN.
 VROUW.
 (6 Dames - 10 Heren.)

T I J D: H E D E N.

(Dit stuk werd gedacht in het Antwerps dialect.)
 Omwille van de leesbaarheid hebben we de woorden zo dicht mogelijk,
 voor wat de schrijfwijze betreft, bij het Nederlands gehouden.
 De zinsbouw is echter Antwerps. De spreektaal eveneens. Als er dus
 geschreven wordt: "gijlie, wordt dat "golle" - "hoe 'n" wordt
 "oejn" - "sedert" wordt "swenst", "nu" wordt "na", enz.

E E R S T E B E D R I J F .

(Huiskamer van Slisse. - Als het doek gehaald is, zien en horen we: Melanie aan de telefoon een geanimeerd gesprek voerend; Valerie die bezig is met een oorverdovend ronkende stofzuiger, terwijl zij er een liedje bij zingt; we zien en horen de radio die boven alles uit een deuntje speelt. Kortom, een lawaai dat horen en zien vergaan.)

SLISSE: (Komt op - Hij is zich elektrisch aan 't scheren, is nog in hemdsmouwen en heeft over zijn schouders de draad hangen van het apparaat. Hij zegt iets, maar we horen absoluut niet wat, we zien alleen zijn mond bewegen. Na enkele vergeefse pogingen om zich te doen verstaan, begint hij plots als een razende gek te brullen.) Een mes... een mes... een mes !!... (Hij vindt ergens eens mes, neemt het, loopt ergens naar de elektrische draadleiding en snijdt met één krachtige beweging alle leidingen door: plots houdt alle lawaai op, tot grote verbazing van Melanie en Valerie.)

MELANIE: Hewel ? Wat vangt ge nu aan ? Wat doet ge nu ?

SLISSE: (Nog hijgend van emotie, bijna pathetisch.) - Een stom-
mititeit... ik weet het. En toch is er een stem die me zegt dat ik gelijk heb.

MELANIE: (met komische wanhoop.) - Och God, nu hoort hij al stemmen, gelijk Jeanne d'Arc.

SLISSE: (groots) - Schrijf het op... Beitel het in steen in grote blokletters om het te bewaren voor al de mensen van goede smaak die binnen duizend jaar zullen geboren worden: dat er in het jaar 1970 van de kristelijke jaartelling, een eenvoudige Antwerpse verzekeringsagent was, met name Sander Slisse, die op de 6e. mei in de voormiddag, zich voor het eerst verzet heeft tegen de techniek van de 20e. eeuw. En in onze nieuwe bouw, geen elektriek hé !

MELANIE: Hoe, geen elektriek ? En ze hebben hem pas gelegd ?

SLISSE: (heldhaftig.) - Dan breken z'em maar terug af !

MELANIE: Maar enfin, Sander, zijt ge nu van Lotje getikt....
Zonder lektriek kunt ge toch niet leven ?

SLISSE: En voor wat niet ? Louis Quatorze heeft nooit geen elektriek gezien, en die heeft toch wel geleefd zou ik denken.

MELANIE: En met wat gaan we dan licht maken 's avonds ?
Met een petroleumlamp zeker ?

SLISSE: Hewel, is dat niet voldoende ? Is er nu iets gezelliger dan een petroleumlamp ?

MELANIE: Dat ziet ge van hier, dat ik 's avonds met zo'n klein pierke licht zal zitten.

SLISSE: Voor wat dat wij te doen hebben is dat ruim genoeg. Michel Angelo heeft het plafond van de Sixtijnse kapel wel geschilderd met een boegieke op zijne kop.

(Vlug af, terug naar badkamer voorplan rechts.)

MELANIE: (Hem achterna roepend.) - Hewel, dan gaat gij maar alleen wonen in uw nieuwe bouw, want ik zet geen boegieke op mijne kop !

VALERIE: Maar madame, daar komt immers niks van. Ge kent hem toch: juist een beurzeke met vlooiën.

MELANIE: Maar en attendant zitten we toch zonder elektriciteit. (Beiden gaan naar de doorgesneden draden.)

VALERIE: Dat is niet moeilijk te repareren, zenne madame. Met een klein stukske draad en wat toile isolante is dat seffens terug in orde.

SLISSE: (komt weer opgestormd.) Hewel, wat is er nu aan die elektriek ?

MELANIE & VALERIE: (kijken naar Slisse, zonder iets te zeggen kijken ze naar mekaar, ieder een eind van de draad in de hand.)

SLISSE: (realiseert plotseling zijn flater; zonder een kik loopt hij terug af in de badkamer .)

MELANIE & VALERIE: (proesten het uit en lachen tot ze er bij neervallen.)

MELANIE: En dat zijn nu de heren der schepping zie, Valerie.

VALERIE: Dat moogt ge zeggen, madame.

MELANIE: Zeg Valerie, is er nog altijd niemand geweest om het huis te huren ?

VALERIE: Liefhebbers genoeg, maar eens dat ze het huis gezien hebben, komen ze niet meer terug.

MELANIE: (zucht.) Als er niey gauw iemand komt, hebben we twee maanden huishuur aan ons been.

VALERIE: Ja, zo'n oude huizen, dat verhuurt zo gemakkelijk niet meer. Met al die nieuwe appartementen, en gelijk er tegenwoordig gebouwd wordt.....

MELANIE: Ik zal niet weinig kontent zijn dat we hier weg zijn. Als ik denk aan al die inkonvenienten hier aan dat huis , begrijp ik niet hoe we het hier zo lang hebben volgehouden. Met al die

trappen en al die deuren. Hoeveel deuren zijn er hier nu wel ?

VALERIE: 33, juist geteld !

MELANIE: Ze zagen vroeger op geen deur !

VALERIE: Maar het ergste is toch in de winter, de stook, hé madame.

MELANIE: Zwijg daar stil van. We stoken ons arm. Enfin, dat zijn misschien weeral 6.000 frank verloren kosten.

Als er toch nog iemand moest komen, doet uw best hé Valerie, dat het verhuurd geraakt.

VALERIE: Aan mij zal het niet liggen, madame, ik doe genoeg mijn best, maar de mensen hebben natuurlijk ook ogen in hun kop.

(Er wordt gebeld. Valerie af. Even later de fakteur op)

FAKTEUR: Dag madame Slisse.... Is er geen belet ?

MELANIE: (afwezig, terwijl ze de doorgesneden draad bekijkt.)

Toch niet, fakteur. Kom binnen.....

FAKTEUR: Ik ben al binnen.... Amaai, ik zal serieus blij zijn dat die dag voorbij is.... ik hang vandaag weer af, zenne. Ik vraag mijn eigen soms af wat die mensen elkander allemaal te schrijven hebben. En dat stopt niet, hé.... Volgens de laatste statistieken schrijft iedere Antwerpenaar zevenenveertig brieven en half per jaar. Dat is even twaalf stuks per kop méér dan in 1947. Waar moet dat eindigen ? De kleinste van mijn zuster komy nu al met Nieuwjaar aan een moyenne van zeventien kaartjes. Breng zo'n snotneuzen maar groot !

MELANIE: Wat wilt ge, fakteur....wij zijn immers een volk van schrijvers.

FAKTEUR: Dat moogt ge zeggen, madame....Louis Pittoors van hierover, die steekt op een week nogal wat in een bus zenne....En allemaal zo'n boterhammen, hé.... Ik zal serieus blij zijn als die een telefoon neemt. (Zoekt in z'n tas)

MELANIE: Ge zijt zo aan het zoeken, fakteur ?

FAKTEUR: Welja, met die wind doe ik vandaag mijn toer andersom, maar nu steekt alles achterste voren.... Dat is ook de laatste keer dat ik dat doe.... Ah, eindelijk.....ik heb hem: een brief van de steentjeslegger....

MELANIE: Ah, van Lemmens....

FAKTEUR: Nee, nee, die was veel te duur. Gehebt Vanden Bos genomen.

MELANIE: Die is er ook ral bij.....

FAKTEUR: Vanden Bos ? Altijd, madame... Die is gekend op de post, zenne.... 't Is de rekening zeker ?

MELANIE: Nee, gelukkiglijk niet.... 't Is de garantie.

FAKTEUR: Allee, dan ben ik ook weeral kontent.... Ik kan geen rekeningen afgeven, hé. Eer dat ik die in de bus laat vallen, maak ik soms wat mee, zenne.... Enfin, c'est le revers de la médaille.. Wat is het, hebt ge broks, madame Slisse ?

MELANIE: Ja, de draad is door.....

FAKTEUR: Mag ik eens zien....Ja, hij is door. Amaai, de negatief is lelijk geraakt....als het maar gene generale is.... Ge waart aan het strijken zeker ?

MELANIE: Nee, Sander was zijn eigen aan het scheren.

FAKTEUR: Tiens....Dan zal er meer dan waarschijnlijk een haartje in geraakt zijn.... Hebt ge al eens in de boïte gaan zien ? Enfin forget it.... En hoe is het met uw nieuwe bouw, madame Slisse ?

MELANIE: Goed fakteur, merci....Achtereen trekken we er in.

FAKTEUR: Allee, dan is ne mens weeral gerust. Ik ben daar verleden week toevallig gepasseerd met ons Philomène... Rechttuit gezegd: een schoon, vriendelijk geveltje....Geel steentjes doen het toch altijd, hé ! Philomène vindt alleen dat de hof wat hoog ligt, want als wij er passeerden waren ze juist een boom aan het zetten op het dak. We zijn er met de gauwte even langs het keldergat binnengekropen en de intérieur valt buitengewoon mee....Ja zenne.... Zo door en door modern, dat is nu echt iets voor mij, sè. Ik zei het nog tegen ons Philomène.... Ik zei, ziet ge het nu ?.... Gij altijd met uw twee dooreenlopende plaatsen, uw keuken, uw pomphuis en uw overdekte koer.... en ze moest me gelijk geven. Madame Slisse, een huis van deze tijd moet onregelmatig en nerveus gebouwd zijn. Kunt gij zo een stomme vierkante kamer nog zien ? Ik niet zenne. Ik moet minstens een parallelogram of een parallelepipedum hebben.

MELANIE: Dat zeg ik tegen Sander ook altijd, maar die is meer voor de alledaagse trant.

FAKTEUR: Dat ziet ge wel een klein beetje aan mijnheer, hé madame. Probeert met zo een moustache van 1830 maar eens modern te denken. Ge kunt dat niet verstaan hé.....Heel de wereld is Picasso al lang moe en hij blijft maar pure Renaissance....Enfin....(Zoekt weer in zijn tas.) Volgens mij heb ik toch nog iets bij voor ullie zenne. Heb ik dat nu bij Peters afgegeven ? Die heeft zo een danige grote bus dat een mens altijd denkt dat hij er te weinig in steekt. En wanneer verhuist ge, madame ?

MELANIE: Binnen een dag of vijf denkkelijk. We zullen nog zien.

FAKTEUR: Een goede raad, madame Slisse: controleert vooral goed uwe kahier de charge.

MELANIE: Zijt maar gerust, fakteur.

FAKTEUR: Het is met den achevé dat het geknoei eerst begint. De laatste dagen staan al de stielen op een hoop en wat de ene opbouwt breekt de andere af, vergeet dat niet.... Als ge wilt dat uwe parket goed gelegd wordt, verhuist dan als uwe "jap" er ligt.

MELANIE: Nee, dat wil Sander toch niet.

FAKTEUR: Madame, hij heeft ongelijk. Ze hebben u zitten voorsat ge het weet. Hebt ge chauffage ?

MELANIE: Nee, air-conditionning.

FAKTEUR: Ah, gewoon stoven ?

MELANIE: Nee, air-conditionning....allee, warme lucht die ze in de kamer blazen.

FAKTEUR: 't Is proper, maar 't is geriskeerd. 't Minste dat ge eens blijft staan tussen het gat dat zuigt en het gat dat blaast, doet ge een fleuris op hé. Daarom, een goeie raad, madame Slisse: met air-conditionning altijd een "normalleke" aandoen. Dat draag ik altijd, want wij, fakteurs, wij staan om zo te zeggen konsekutief in de trek. Dat is toch wreed hé, nu vind ik niets meer voor ullie. Enfin, dan ga ik maar een straatje verder. De complimenten aan meneer en tot morgen. (Af. Wanneer de fakteur juist buiten is, wordt er gebeld. Fakteur terug op)

FAKTEUR: Madame Slisse, ik zal in passant wel opendoen..... Ik moet toch langs de deur buiten. (Fakteur weg en onmiddelijk daarna terug op.) Het is de aannemer en de architect, madame. (Tot aannemer en architect die binnenkomen.) Komt binnen, mijnheren.... En proficiat voor uwe bouw, zenne ! (Fakteur af.)

(Aannemer en architect zijn twee verschillende types.

De aannemer is breed en zwaar en fluit binnensmonds, wanneer hij niet aan het woord is. De nieuwlichterij is vingerdik aan de architect te herkennen. Hij rookt een pijpje.)

AANNEMER: Dag madame Slisse. We komen toch niet ongelegen ?

MELANIE: Toch niet, aannemer. Ik wou juist telefoneren.

AANNEMER: Allee, dat treft.

MELANIE: (tot Architect) Dag mijnheer Cocufier. Hoe gaat het u ? (Klinkt beschaafd)

ARCHITEKT: Best, best, best, best....dank u.

MELANIE: (tot beiden.) Zet u, a.u.b.

AANNEMER: Neemt geen attentie, madame....lang blijven we toch niet.... we kwamen juist even klappen over die supplementaire trap in de achterplaats.

MELANIE: Daar waren we toch over akkoord ?

AANNEMER: 't Is te zeggen, in het oorspronkelijke plan was er een draaitrap voorzien, maar mijnheer wil daar niet van weten, tenzij hij van idée moest veranderd zijn.... Soit, ik respekteer ieders opinie.... Maar nu zitten we eerst voor goed in de soep, want voor een gewone trap, met een val van 40 graden, moeten we de achterplaats minstens twee meters doortrekken, waar of niet, meneer Cocufier ?

ARCHITEKT: Beslist, zoniet breek je de estetik.

AANNEMER: En misschien uw voeten erbij. Daarom stelt meneer de architect het volgende voor.... De trap te laten duikelen tot op half hoogte van de kamer en dan horizontaal weg te schieten door de venster van de achterplaats tot op het terras....(tot architect) Het is toch zo, h  ?

ARCHITEKT: Beslist..... intra muros via extra muros.

(De aannemer heeft alles met brede gebaren aan Melanie uitgelegd, maar deze staat er onbegrijpend bij.)

MELANIE: Ik versta het niet al te goed. Ik denk anders wel dat het schoon zal zijn. Mag ik mijn plan eens even gaan halen ? 'n Ogenblikje. (Af.)

AANNEMER: Ik denk dat dat een bazar zal worden, zenne. Dat is eigenlijk meer een railway dan een trap.

ARCHITEKT: Lorenz Malmstr  past het al jaren toe in Zweden.

AANNEMER: Ik neem het aan.... Maar in Zweden doet ook alleman aan zweedse gymnastiek....Zeg mijnheer Cocufier, kunt gij die trap ze niet in aluminium voorstellen ? Al mijn hout is kletsnat.

ARCHITEKT: Neen, aluminium is te koud, melancholisch en verbitterd. Hout heeft een ziel.

AANNEMER: Dat van mij heeft vooral weren.

ARCHITEKT: Liever nat hout, dan helemaal geen hout.

AANNEMER: Alle, mij goed.... als dat na een paar maanden maar niet langs alle kanten begint te trekken.... Enfin, dan krijgen ze misschien toch nog een draaitrap. Pas op, madame is er. (Hij begint te fluiten. Melanie met plan op)

MELANIE: Hier ben ik. Wilt ge het me nu op het plan eens even uit-

leggen, mijnheer Cocufier, dan versta ik het misschien beter.

ARCHITEKT: Het is niet zozeer een kwestie van begrijpen dan wel van aanvoelen, mevrouw. Een trap, vooral een trap, is een dienend element in de ruimte.

MELANIE: Dat spreekt vanzelf....Als een trap niet dient zijt ge veel beter met een ascenseur.

ARCHITEKT: Een trap moet in de eerste plaats een bruikbare versiering zijn en tevens een visueel en esthetisch onderdeel in het kompleks.

MELANIE: Ja, ja, dat versta ik genoeg.....maar hoe zit het nu in de haak ? Komt die nu zo naar beneden, of zo ? Als ik u goed verstaan heb doet hij dat.... maar dan kan ik langs die kant mijn bloempotten niet meer gieten.

(Op dit ogenblik roept een luide stem achter de schermen "Melanie !")

AANNEMER: Dat is mijnheer zeker, geloof ik.

MELANIE: Ik ben er zeker van ! (Men hoort weer "Melanie" roepen waarop Slisse binnenkomt. Hij lijkt erg opgewonden.)

SLISSE: Zeg eens, waar zit gij nu ? (Bemerkt plots de aanwezigheid van aannemer en architect.) Ah, mijnheer de architect..... dag aannemer. (Is plots gekalmeerd, maar krijgt dan weer zijn onweersbui.) Ullie heb ik juist nodig.

AANNEMER: Dag mijnheer Slisse. Eigenlijk gezegd, wij ook. We kwamen met de gauwte nog eens spreken over die draaitrap.....

SLISSE: (Een tikje venijnig.) Mijnheer Mortelmans, dat is nu al de zevenendertigste keer dat ik aan uw verstand tracht te brengen dat ik geen draaitrap wil.

Dat is goed voor de Onze Lieve Vrouwetoren, maar niet voor mijn huis.

AANNEMER: Ik vraag me nochtans af waarom ? Op een handomdraai zijt ge beneden.

SLISSE: Mijnheer Mortelmans, het gaat hier nu niet om een handomdraai, maar om een voetomdraai.

ARCHITEKT: U hebt beslist ongelijk.

SLISSE: (ongeduldig wordend.) Zo, ik heb ongelijk; hebt gij thuis een draaitrap ?

ARCHITEKT: Neen.

SLISSE: (tot aannemer.) - En hebt gij er een ?

AANNEMER: Nee.

SLISSE: Hewel dan ! Waarom wilt gijlie mij nu parforce laten draaien, als rechtdoor ook gaat..... Daarbij, als ik een draaitrap afkom, voel ik me in de catacomben en riek ik lijken.

MELANIE: (vermanend)-Sander !

SLISSE: Ik voel en ik riek wat ik wil !

AANNEMER: Alle, mij goed, dan geen lijken hé.

SLISSE: Daarbij, ik heb ander zorgen dan die draaitrap.

Ik kom juist van de bouw en daar zijn een paar dingen die mij absoluut niet aanstaan. Eerst en vooral, wie heeft die geel ruiten gekommandeerd ?

MELANIE: Ik.

SLISSE: Hoe gij ? Sedert wanneer ?

MELANIE: Die avond dat gij daar zo laat zijt thuisgekomen is mijnheer Cocufier hier geweest en die heeft me toen geovertuigd dat geel ruiten.....

ARCHITEKT: Veroorlooft u me, mevrouw ? (tot Slisse)

Luister, mijnheer Slisse.... De meeste glasblazerijen blazen regelmatig wit glas en dat is dan glas en daarmee basta....

U zult me moeten toegeven dat dat krampachtig witblazen een pijnlijke status quo betekende in de rechtstreekse binnenhuisverlichting en dat deze methode vroeg of laat falikant moest uitlopen.... En wat is er dan gebeurd ?

SLISSE: Dan zijn ze met man en macht geel beginnen te blazen, zeker ?

ARCHITEKT: Neen.... het is niet zozeer een kwestie van kleur dan wel van aanpassing. De ruiten die ik mevrouw toen aanbevolen heb zijn Solarruiten, anders gezegd, eksperimenteel zonnelicht. Nu mag het buiten regenen, stormen of sneeuwen, binnen schijnt toch de zon.

SLISSE: (Wat kalmer.) - Mijnheer Cocufier, dat kan allemaal waar zijn, maar luistert nu eens even naar mij. Hadt gij nu toevallig de avond over maanlicht inplaats van over zonlicht gesproken dan had mijn vrouw dat zeker ook genomen.... En dan hadden wij daar, in dat nieuw huis, van 's morgens tot 's avonds in de maneschijn gezeten. Wat dat heel slecht is op onze ouderdom. Nee, volgens mij moet een ruit kunnen weergeven, wat dat er buiten omgaat, en dan wordt het rond de stoof eens zo gezellig. Dat is nummer één.

En nu iets anders. (Richt zich meer bepaald tot Melanie.)
 Voor wat moeten die schilders al die muren volschilderen om hun stalen te zetten ? Als ze nu een paar streken neven een zetten, kunnen we toch ook kiezen welke kleur we willen.

MELANIE: Dat zijn geen stalen. Dat blijft zo.

SLISSE: Hoe ? Dat blijft zo ? (Schreeuwt.) Maar den éne muur is grijs en de andere is blauw ! Daar is er zelfs ene bij in purper !

MELANIE: Hewel, dat doen ze nu tegenwoordig zo.

SLISSE: Hoe "ze" ? Wie "ze" ? De verfwinkels zeker ?
 Als reklaam voor hun verf.

MELANIE: Bijlange niet. Dat is nu heel clique. Is 't niet waar, mijnheer Cocufier ?

ARCHITEKT: Hoewel het niet speciaal mijn branche is, kan ik u verzekeren, mijnheer Slisse, dat het zeer rationeel is. Ten eerste hebt u van een bepaalde kleur veel minder verf nodig om er maar één muur mee te bedekken inplaats van een hele kamer. Dus besparing van verf. Maar het essentiële van deze vooruitgang is, dat het in hoge mate de eentonigheid breekt. De eentonigheid die de oorzaak is van zovele mislukte huwelijken.

SLISSE: (met humor.) - 'k Geloof dat mijnheer een goeie student geweest is in zijne tijd.

ARCHITEKT: Ik ben niet alleen architect, mijnheer Slisse, ik heb ook een diploma van wijsbegeerte.

SLISSE: Jammaar, dat hoort ge wel, zenne.

ARCHITEKT: Nog een argument in het voordeel van de veelkleurenkamer. En misschien wel het sterkste. Het verlost de mensen van de knagende wroeging, een verkeerde kleur te hebben gekozen. Want gewoonlijk is het zo, dat de mensen een bepaalde kleur kiezen voor hun kamer en pas daarna ontdekken dat ze misschien toch beter blauw hadden genomen, of rose, of oranje. En wat is daarvan het betreurenswaardig resultaat ? Telkens als ze die kamer binnentreden, begint het zelfverwijt aan hun ziel te knagen. Wat ten langen laatste hun gezondheid moet ondermijnen. Met de veelkleurenkamer is deze nefaste psychische toestand volkomen uitgesloten, omdat er altijd minstens één muur is, waar ze volkomen vrede mee kunnen nemen, wat hun gemarteld gemoed tot rust brengt.

AANNEMER: Jammaar ja - Dat is juist zenne - wat dat de architect daar zegt.

SLISSE: Allé vooruit, laat ons het dan maar eens proberen. Ik zal

misschien op den duur wel scheel zien, maar voor de vooruitgang moet ge iets over hebben.

MELANIE: (met iets als 'n triomf.) - 't Zal gaan tijd worden dat ge dat begint in te zien.

SLISSE: Jammaar, 't is nog niet gedaan, zenne ! (Buldert) Waar zijn die schouwen ?! (Vooraf de aannemer en de architect zijn door deze plotse uitbarsting de kluts kwijt. Melanie rolt het plan op en wil ermee weg, maar Slisse rukt het uit haar hand.)

SLISSE: (buldert weer.) Waar zijn.... (Kalmeert plots en zegt, bijna onderdanig.) Waar zijn die schouwen ?

(Allen komen weer naderbij. De architect hoest en de aannemer fluit binnensmonds. De blik van Melanie spuwt vuur)

MELANIE: Wat ?

SLISSE: (Tekent, schijnbaar uiterst kalm, iets in de lucht uit.)

Schou.....ou.....wen...Schou...wen....

MELANIE: Waar spreekt gij nu over. We hebben toch airconditioning...

SLISSE: Zenuwachtig wordend, vouwt haastig het plan open en wijst.)

En wat is dat dan ?

(Allen buigen zich over het plan)

AANNEMER: Dat zijn de schachten voor de verwarming.... Die zijn helemaal ingebouwd. Die muur is zo plat als een vijg.

SLISSE: En die vijg dat ben ik.

MELANIE: Sander, wat hebt gij nu allemaal vandaag ?

SLISSE: Hetgeen dat ik alle dagen heb: Overschot van gelijk.... Heeft een schip geen schouw ? Heeft een fabriek geen schouw ? En gij mijnheer Cocufier, met die pijp die in uwe mond steekt, hebt gij soms ook geen schouw ?

MELANIE: Wat heeft dat er nu mee te maken ?

SLISSE: Veel, heel veel zelfs....Pak vandaag zijn pijp af en verplicht hem morgen tabac-conditioning te smoren en de aard is er af !

ARCHITEKT: Ik ben van mening dat we van ons onderwerp afdrijven.

SLISSE: Nee, mijnheer, au contraire, we drijven er regelrecht naartoe, zodanig, dat ik u op deze ogenblik kan zeggen: zonder schouw geen huiskamer, zonder huiskamer geen gezelligheid en zonder gezelligheid geen leven.

ARCHITEKT: Dat zijn uw woorden.....

SLISSE: Neen mijnheer, die zijn van Joost van den Vondel want die heeft gezegd: het leven is een schouwtoneel.

ARCHITEKT: Wel dan, als mijnheer Slisse met alle geweld zijn schoor-

steen wil dan zijn er natuurlijk een heleboel oplossingen mogelijk. (Wijst op het plan)..... Zo we bijvoorbeeld hier een gat kappen en we plaatsen hier een houten mantel met een "portafoo" dan kunnen we misschien langs hier de rook laten wegtrekken..... maar dan moet die ingemaakte kast weg. Tenzij we de open haard in de ingemaakte kast aanbrengen. Dat zou zeker een heel origineel idee zijn.

SLISSE: Heel origineel..... En dan kan ik 's avonds in mijn ingemaakte kast kruipen en dan kunnen ze langs een darmke mijn pap voederen door het sleutelgat.

MELANIE: Ja, trekt het nu nog wat in het belachelijke.... In het eerste was alles goed aan het huis en op het laatste begint gij altijd den duivel te jagen.....

SLISSE: Het enigste dat ik weet is dat ik een schouw wil en dat de werken op slag zullen stilgelegd worden als ze er niet komt. Waar ga ik anders de portretten van vader en moeder hangen? Hier of daar in een verloren hoek zeker? Nee, nee, nee, die moeten links en rechts van de schouw hangen. En dan mag de stoof nog de hele winter uit zijn, dan zal er voor mij toch nog genoeg warmte zijn tussen die vier muren om er mij thuis te voelen. En nu moogt ge voor mijn paart nog de hele nacht doorkonfereren, trekt uw plan, maar een schouw komt er. (Af.)

ARCHITEKT: Jammer, jammer, voor de estetik.

MELANIE: Daar zal toch niets aan te doen zijn, mijnheer Cocufier. Zijn vader was ook zo een koppigaard. Die moest heel het jaar door wel een vliegenvanger aan de luster hebben hangen, of die trapte het af. Die beweerde dat hij dan de illusie had, dat het altijd zomer was.

ARCHITEKT: Merkwaaardig idée.... Zeer origineel voor zijn tijd. En zeer "avantgardistisch". Want de hele moderne architectuur is om zo te zeggen gebaseerd op de illusie. Zodat we bijna zouden kunnen zeggen: de moderne architectuur is illusie.

MELANIE: (Hem vreemd aankijkend.)- Ja, ja, maar allee, teveel illusie is dan toch ook weer niet goed. Het moet toch ook een beetje gezellig zijn; en wat dat die schouw betreft, daar heeft mijn man misschien wel een beetje gelijk in.

ARCHITEKT: Oh maar, ik neem het uw man absoluut niet kwalijk, dat hij ons niet kan volgen.

MELANIE: (met humor.) Oh, u neemt het hem toch niet kwalijk?

ARCHITEKT: Wel nee. Uw man is een van die tipische achterblijvers die wij in ons vak de "Biedermeyers" noemen. Ze zijn taai, maar volkomen ongevaarlijk.

AANNEMER: Enfin, wat dat die schouw betreft, zo een drama is dat nu niet zenne. We zullen er wel een mouw aan passen. Voilà, 'k geloof dat ik anders niks meer te zeggen heb.

Madame Slisse, tot morgen dan zeker, op den bouw ?

MELANIE: Denkelijk toch, ja. (Handdruk.) Mijnheer Mortelmans. Mijnheer Cocufier, we zullen er maar het beste van hopen.

ARCHITEKT: Ik begrijp uw onrust, mevrouw. (Buigt)
(Architekt met aannemer af.)

VALERIE: (Op, met benodigheden om de elektrische leiding te repareren.) Ik zal eens proberen of ik dat kan repareren, want ik heb nog een strijk. (Er wordt gebeld.) Wie kan dat zijn ? (legt alles neer.) Misschien iemand voor het huis te huren, ge kunt nooit weten. (Af)

CESAR: (op - triomfantelijk.) Madame Slisse, 't schaap is in huis zenne ! 'k Heb mensen gevonden voor 't huis te huren, en ik heb ze maar ineens meegebracht.

MELANIE: (in de wolken en overdreven vriendelijk.)
Maar dat is heel goed, Cesar.

CESAR: 'k Zal z'eens gaan halen. (Even terug af en op met de huurders, een man en een vrouw.)

MELANIE: (tot de huurders.) Zet u efkes, madame. Wat een chance ge komt nog juist op tijd, maar dan moet ge u spoeden, want er is nog iemand die er erg in viel.

VROUW: 't Is te hopen, hé madame. (Kijkt rond.)

Alles ziet er nogal proper uit. Is er chauffage, madame ?

MELANIE: (liegt) Wel, vroeger lag er chauffage, maar ik heb ze laten afbreken. We zijn er van teruggekomen, van de chauffage. 't Is zo ongezellig, madame en dan zo'n droge warmte. En stof dat dat meebrengt.....

VROUW: Ja, ja, maar al die stoven, 't vraagt toch allemaal zoveel werk.

MELANIE: Dat wel, maar ge kunt niet geloven hoe een warm huis dat dat is, hé Valerie ?

VALERIE: Ach ja, met één stoof verwarmen wij heel het huis.

CESAR: Gemoet soms alles uitschieten, zo warm is 't hier.

VROUW: En komt er veel zon binnen ?